

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. „GORENJEČ“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Šola, prižnlice in spovednice na Slovenskem.

Dopis z dežele.

I.

Več stoletij ni bilo za maso ljudstev druge šole kakor v cerkvi. Na tej masi je ležala težka roka kmetškega dela voditeljev, ki so silovito brz dali tlačane. Med te voditelje je spadala tudi duhovščina, ki je z milejšim raynanjem izkušala pogladiti razdraženo trpinovo kri, da ni mnogokrat vzkipela vsled prevelike krutosti graščakov nezadovoljnost mase. Trpin je bil zadovoljen, da je vsaj v cerkvi našel nekaj ljudomilosti. Izpregledal je rad, če ga je roka, ki ga je gladila v cerkvi, zunaj tiste ravnotako trdo držala pri delu, kakor graščinski gospod. Ta organizacija kmetskega gospodarstva je minula. Kmet je postal prost gospodar. In dandanes je nastalo drugo gospodarstvo, drugo naziranje posvetnih razmer in dobili smo drugo šolo. Vsled tega so postali tudi odnošaji cerkve popolnoma drugačni.

Recimo, pred petdesetimi leti je še katoliški duhovnik v izvrševanju svojega poklica kot verski učitelj gledal na to, da je gojitev verstva tako tolmačil, da ni delavske mase preveč odtegoval od dela. Silil ni preveč ljudstva v cerkev. Njegova kaša je odvisela večinoma od tega, kar mu kmet da in zanj dela. Spovedi tedaj ni bilo treba tolikokrat v letu, med tednom si opazil le stare ljudi v cerkvi. V nedeljo pa je mož na prižnici povedal kratko in dobro, kar je treba kristjanu, da srečno hodi skozi dolino solz. Na ta način se je našel tudi po župniščih kak prijatelj kmetije, ki je bil izven cerkve tudi učitelj kmetijstva. Mirno in nemoteno je živel duhovnik s svojo kuharico in, če je bilo kje kaj navzkrižja, je bil tistega kriv le njen jeziček. V takih slučajih se je ponavadi reklo: Pod kožo smo vsi krvavi! Veljava duhovnika v cerkvi in zunaj nje, ni trpela ničesar. Če je bil v kaki vasi fantovski poboj, svarilna, tehtna beseda župnikova prihodnjo nedeljo na prižnici je zabranila za dolgo časa tak in enak izgred. Nezakonski otroci so bili takrat tudi še božje stvari. Kmet jih je izgojeval s svojimi otroci, tudi niso

vrgli iz župnišč na cesto matere z otrokom. Z eno besedo: Razveseljevanje v vaseh, trgih in mestih je bilo lepo. Čestokrat si videl i duhovnika v družbi, večkrat do polnoči in tudi čez, da je le o polnoči obrnil svojo kupico, ali če je pa tudi ni, kar se mu ni štel v greh. Tako je bilo nekdanj.

V drugih razmerah pa se nahajamo dandanes. Vse gospodarstvo je prevrženo. Kmet prost išče druge organizacije, kakor je bila v tlačanskih časih, in ves drugi svet vpliva nanj. V njegovi vasi se sliši šum tvornic, železnic in skozi njegovo mirno vas drvi hitrost in nemir sedanjega pridobivanja. Njegove potrebe so zrastle za več odstotkov in vse, kar pridela, mu je premalo, več, vedno več hoče pridobiti. Idila skromnega zadovoljnega življenja na kmetih se je izgubila. V drugo šolo ga sili drugo gospodarstvo in ta šola zahteva od njega več kakor molek. Odprta so mu na stečaj mesta, tvornice, odprt mu je tuji svet.

Naš hlšni davek.

Piše Š. [Dalje.]

Če sem s temi opazkami zavozil malo v stran, naj mi cenjeni bralci drage volje oproste. Posebej prosim odpuščenja še onega duhovitega gospoda, katerega klasični uvodni članki v „Gorenječu“ bi lahko služili v posnemo marsikateremu večjih in velikih listov, da sem se dal zapeljati na njegov zelnik. A prijetno bi mi bilo, ko bi še večkrat mogel pokazati, da pozna tudi zasovraženo in suhoparno davčno pravo mnogo mest, iz katerih se moreš pospeti na višje stališče. Če nima strogi urednik en chef ničesar zoper to, porabil bom vsako, za taka razmotrivanja pripravno priliko.

Sedaj pa nazaj v ojnice! Če podam v naslednjem nekaj podrobnejših potez, tičočih se stanovljivosti, sem si torej popolnoma v svesti, da pridejo na vrsto samo stvari, katere vsakdo že itak pozna. Kakor me pa praksa uči, znano je le malokomu, na katere točke se v slučaju prepira ozirajo višje instance, ki sodijo izključno le na podlagi spisov, in najvažnejše teh točk so naslednje:

V prvi vrsti pride v poštev razsežnost dotičnega prostora. N. pr.: 1 meter dolga in 1 meter široka luknja in naj bo še tako visoka, ne more biti nikdar stanovljiv prostor. Pred vsem morajo biti tedaj glavne tri dimenzije: dolgost, širokost in visokost zastopane v gotovem sorazmerju, v neki meri, pod katero o stanovljivosti ne more biti govora. Gotovo je dalje tudi, da so nad to mero mogoče najraznovrstnejše kombinacije: Stanovljiva je izba, v kateri more bivati samo en človek, stanovljiva pa je istotako tudi dvorana, v katero lahko spraviš tri, štiri in tudi več takih manjših izb.

Samoobsebi je umevno dalje, da mora biti stanovljivi prostor zadostno razsvitljen. Prostor brez oken ali z malimi odprtini, ki komaj prepuščajo malce svetlobe in zraka, ne spadajo k onim, v katerih človek v normalnih razmerah išče bivanja. Prav iz nasprotnega razloga so pa n. pr. zaprti hodniki z mnogimi in veliki okni redoma nestanovljivi.

Ravnotako tudi prostorov, katerih tlak obstoji iz gradiva, ki se navadno ne uporablja za človeška bivališča n. pr. iz opeke, prsti, načeloma ni prištevati stanovljivim prostorom hiše, dasiravno so v tem slučaju vsled krajevnih in osebnih razmer mogoče izjeme, n. pr. v jedilnicah v vilah in enakih poslopjih, ki se rabijo le v poletnem času.

Izključena je slednjič stanovljivost pri onih prostorih, v katere vsled množine vrat ni mogoče postaviti nobene ali vsaj ne za stanovanje potrebne hišne oprave.

Ponavljam naj pa še enkrat: v koliki meri mora biti zastopana ena ali druga zgor navedenih in drugih enakih lastnosti v vsakem posameznem slučaju, to moreta in morata presoditi bona fide le davkoplachevalec in davčni nadzornik, kadar ogledujeta poslopje. Če sta oba dovolj razumna, zedinila se bosta lahko vedno, če pa nista, oziroma če eden izmed njih vleče na svojo stran, potem jima ne pomaga nobeno mazilo.

3.) Če je gotovo, da ima prostor, ki naj se klasificira, vse pod št. 2. navedene lastnosti v pravi meri in v pravem sorazmerju, potem je njega individualna uporaba za vprašanje, ali je stanovljiv po določbi zakona ali ne, brez vsakega pomena. N. pr.: s stališča postave ne pride v poštev, če rabiš dotično sobo ali kamro kot spalnico, jedilnico i. t. d., torej v svrhe stanovanja v naj-ožjem smislu, ali pa kot pisalno sobo, kontoar, salon i. t. d. Pojem «stanovljiv» ni tedaj posebno ozko zasnovan. Dočim se pa tudi glede druge vrste prostorov (pisalna soba i. t. d.) slišijo le redkokrat in gotovo vselej neopravičene pritožbe o nepostavnem postopanju davčnih oblasti, najti je skoro v vsaki hiši enega ali več prostorov — rekel bi — mešanega značaja, o katerih kvalifikaciji je dvom prav lahko mogoč, in sicer tem lažje, čim nejasnejše nazore imajo stranke in — žalibog! — premnogokrat tudi oblasti o stanovljivosti. Upam, da cenjeni bralec popolnoma razume, na katere prostore da mislim, če navedem kot vzgled jedilne shrambe, garderobe, predsobe, mnogokrat žitnice i. t. d. Posebno pri nekaterih je sorodstvo s podi in drugimi prostori strogo gospodarskega značaja tako bližno, da je človek v resnici lahko v zadregi, ali naj bi jih v posameznem slučaju

prišteval k stanovljivim ali nestanovljivim. Posebno težka je odločitev v bolj sezidanih hišah, kjer so tudi ti prostori večji, bolj zračni, prikladnejši i. t. d., in razumljivo je, da v takih slučajih vleče davčni nadzornik na eno, hišni posestnik na drugo stran: prvi ti drži pod nos svoj § 22 cit., drugi zatrjuje, da n. pr. jedilne shrambe niso za stanovanje. Kdor pa hoče odločiti strogo po zakonu, ta mora vestno prevdariti vprašanje, katero smo ponavljali že tolikokrat in katero zaradi posebne važnosti ponavljamo še enkrat, vprašanje namreč: če postavim, da ostanemo pri zgornjem vzgledu — iz jedilne shrambe omare in drugo za živila namenjeno opravo ter vse to nadomestim s posteljo, mizo i. t. d., ali je potem prostor tak, da more v njem stanovati človek, kateremu ne zadostuje sicer vsak brlog a la ranjki Jur pod skalo, ki pa tudi ne zahteva nobenih pretiranih zahtev? Da ali ne? Več o ti preporni zadevi ne morem povedati, priporočam pa vnovič, naj si cenjeni čitatelj-laik — in če pridejo moje vrstice tudi strokovnjaku pred oči — tudi ta pokliče v spomin to, kar sem napisal pod št. 2) in kar ponavljam tu s par besedami: in dubiis medsebojna lojalnost!

Predno zaključim ta odstavek, naj se še pri naslednjem, v praksi prav pogostem slučaju nekoliko pomudim. Kakor rečeno pod št. 1) prištevati je kuhinje redoma nestanovljivim prostorom. Zgodi se pa mnogokrat, da je v sobi, ki služi sicer kot jedilnica ali spalnica, nastanjeno malo ognjišče ali še večkrat mali štedilnik, da imaš torej opraviti s prostorom, ki ne izgubi svojega posebnega in značilnega lica, če odpraviš iz njega za kuho namenjeno opravo (nemški takozvani «Küchenzimmer»). Taki prostori so seveda — kakor sledi to že iz opazk pod št. 2 in 3 — stanovljivi, in se je tudi upravno sodišče pridružilo temu mnenju (primeri razsodbe št. 828 in 829 pri Wolleniku). Vendar ne sme davčno oblastvo že vsake kuhinje nazirati za tako «sobokuhinjo», nasprotno: če spozna po legi, po velikosti in trajno s prostorom združeni kuhinjski opravi (ognjišče, kotli i. t. d.), da bi se lokal le z večjimi popravami dal premeniti tako, da bi ga ne mogel več imenovati kuhinjo, mora ga brezpogojno klasificirati kot nestanovljivega (primeri razsodbe upravnega sodišča št. 826 in 837 pri Wolleniku).

Se nadaljuje.

V Kranju, 25. januarja.

K položaju. V ministrstvu je ta teden nastala kriza. Finančni minister Böhm-Bavérk je hotel odstopiti. Na razpravo so prišle namreč v proračunskem odseku mitnice. Manjkalo je več kmetskih poslancev. Poročevalec

PODLISTEK.

Pripovedka o zamorcu.

Tiho, počasi se je odprlo okence in tiho, a že izvežbano se je izmuznila v dolgo črno haljo zavita postava skozi okno na spodaj naložena drva; za njo se je pa pokazala na oknu nenavadno razkuštrana glavica lepe Minke, neveste mesarjevega Janeza... Pozni gost se je še malo naslonil na okno in prijel Minko za do rame golo roko.

«Ti, Lojze, veš kaj mi je rekla mlinarjeva Ana? rekla je, da si ti prav ravnotak, da si ravnotako lep kot ona glava lepega kodrastega mladeniča, ki je naslikana v mestnem grbu na rotovžu, samo — samo —»

«No, kaj samo, samo, srček!»

«Samo, če bi ti ne imel tiste pleše, tiste tonzure, ki je tako grda... Veš, drugače bi bil pa res zal — še enkrat tako rada bi te imela... Tista glava je pa res lepa, tako lepo črne oči ima kot ti in tako lepe rdeče ustne tudi —»

Lepega in na svojo lepoto ponosnega Italijana to ni baš prijetno dirnilo in nehote mu je ušla kletvica: «Maledetto!»

Minka ga je na lahko udarila po ustih in zasepetala — ujela je namreč samo zadnja dva zloga —:

«Kaj že zopet govoriš o tem? Janez je bil tako vesel, ko sem mu sinoči povedala, kaj je z menoj — oh, kako je trdno prepričan, da je njegov —»

«Ah, kaj še! Samo vesel je bil in rekel, da je vse eno, ker bo že tako ali tako v četrtek poroka in pošalil se je, naj gledam, da bo sinček —! Drugéga pa prav nič... Ja, ti, ali boš potem še kaj prišel k nam?»

«O, gotovo Minka, samo ne več mnogokrat, ker grem s Prečastitim v Brizing. Pozneje pa zopet mogoče, če se kaj kmalu vrnem.»

Močno, veličastno je zadonela iz šentjakobskega zvonika ura dve in čez mestece je vzplavala zategla pesem nočnega čuvaja.

«Že dve! Iti moraš! Oče bodo kmalu prišli klicat hlapca, da nakrmi konje, ker se potem peljemo v Ljubljano še nekaj nakupit za poroko.»

Minka in Aloisio sta se poslovila. Aloisio je skočil raz skladalnico drv.

Lepi Italijan je odšel in okence se je zopet tiho zaprlo. Na koncu vrta je skočil čez ograjo in jo zavil po klancu navzgor proti gradu... Jezilo ga je —

je predlagal, naj se postavka za mitnice dovoli samo za pol leta, ker bodo čez pol leta mitnice že odpravljene. Minister se je izrekel proti. Poročevalcev predlog je bil odklonjen z 18 proti 7 glasovom.

Za uvedenje nemškega državnega jezika se je po poročilih nemških listov izrekel napram Körberju nadvojvoda Fran Ferdinand d' Este in hoče nemška prizadevanja v tem tudi podpirati. Resničnost te vesti se ne potrjuje.

Katoliška univerza v Solnogradu. Občni zbor tega društva se je vršil te dni, in izkazalo se je, da preseza ves dosedaj nabrani denar en milijon kron. Slavnostni govornik pater Freund se je hudo jezil, češ, da je požrtvovalnost za to sveto stvar vse premajhna. Tako bomo v kratkem slišali pastirski list, v katerem se zopet berači za tuji zavod. Nadškof Kohn je dal prvi obrok 50.000 K za to vseučilišče.

O Burih. Angleški ministerski predsednik je te dni govoril, da se mora vojna z Buri brezpogojno nadaljevati, ker Buri nočejo sprejeti tega, kar jim ponujajo Angleži. Buri so odklonili vse ponudbe, ker je angleški general Kitschener dal ustreliti burskega zapovednika Scheepersa. Zato se hoče Botha zanj krvavo maščevati.

S Kitajskega. Poroča se, da je bil Tungfusiang usmrčen. To bi bila menda že njegova — tretja smrt.

Dopisi.

Z Dovjega. Omenil sem že v nekem dopisu, kako se skrbi za naše gasilno društvo. Akoravno je od tega preteklo že več mesecev, se do danes še ni storilo skoro ničesar. Cenjenim čitateljem «Gorenjca» je gotovo še v spominu, da smo imeli dne 14. oktobra lansk. l. zopet požar in pogorela je ena hiša z vsemi gospodarskimi poslopji. Bili smo v zelo veliki nevarnosti, ker je krita vsa vas z deskami, razun štirih ali petih hiš. Imamo tudi prav malo vode. Samoobsebi se ume, da je moštvo gasilnega društva storilo svojo sveto dolžnost. Šli so precej po brizgalno, ki je bila v popolnem stanju, tudi voz za cevi so hoteli vzeti seboj, a glej čudo! bilo je na njem ovitih samo nekaj cevi, druge — kakor se govori — so visele v stolpu. Gasilci so jih morali najprej potrgati doli, kjer so se sušile. Kdo jih je ondi ukazal obesiti, to naj za danes zamolčim. Tedaj ni bilo čudo, če je dospelo mojstransko gasilno društvo poprej na lice požara, kakor pa domače. Moštva ne zadene torej v tem oziru nobena krivda, ker je delalo, kakor mu je bilo ukazano. Pač pa si dovoljujem napraviti nekaj

«Ha, ha, smešno, naslikanega tekmeča ineti. Babe neumne, že drugi je napoti moja tonzura... Da bi jaz še imel svoje lase! — Čakaj, bom videl, ali jim bo še dolgo bolj všeč ona naslikana glava v grbu, ali jaz, čeprav imam skoro celo glavo obrito! Jaz, pa naslikani, pa še samo glava! Ha, ha! Nisem zastoj študiral v Rimu — —»

Tih vetrič je vlekel in jagnjeta ob gradu so šumela ter se priklanjala. Aloisio si je popravil baret in potrkal s svojim elegantnim mečem vratarju. Starec je prišel odpret na zadnja vrata in se s potuhnjenim smehom globoko priklonil gospodu Aloisiju, škofovemu dvornemu kapelanu in ljubljencu, tiho zaklenil vrata ter odšel spat.

* * *

Teden dni pozneje je dobil mestni glavar iz gradu od škofa listino, da naj glavo v mestnem grbu pusti poslikati črno in tako napraviti zamorca, ker se spovedniki pritožujejo, da v mladih ženskah glava tega lepega mladeniča vzbuja poželjenje in strast in da je nevarno, da se vsled tega pogubi mnogo mladih in nedolžnih duš radi nečistih misli in želja, katere jim vzbuja ta mladeniška glava v mestnem grbu.

Beseda njih milosti je bila povelje, katero se je takoj natanko izpolnilo. Meščanov pa ta stvar ni prav

opazk glede načelnitva: 1. Načelnitvo naj skrbi, da se bode moštvo bolje izvežbalo, ker je preteklo menda že dve leti, odkar je bila zadnja vaja; 2. skrbi naj, da bodo cevi ob času nesreče na svojem mestu, raztrgane naj se popravijo ali nadomeste z novimi; 3. napravi naj se pri društvu reš in člani ne bodo odstopali; 4. gospod načelnik naj ne stika po dopisniku «Gorenjca» in naj ne dolži danes tega, jutri onega, temveč naj stori svojo dolžnost, potem «Gorenjcu» gotovo ne bo treba poročati o takih žalostnih razmerah. Gospod urednik, za danes naj sklenem, pričakujoč, da se bodo razmere pri našem gasilnem društvu zopet zboljšale. Zatorej, na svidenje!

Tihi opazovalec.

Iz Smlednika. «Slovenski List» je v zadnji številki napadel cestnega načelnika g. Fr. Strupija. Predbaci mu, da je cesta na Smlednik slaba. To pa ni res. Ceste so bile letos povsod enake državne kot okrajne. Od 11. do 2. ure popoldne se je otajalo in potem zopet zmrazilo. Tega se vendar ne more zahtevati, da bi se vsak zamrznjen kolovoz takoj zravnil. Za nas kmete so sedanje ceste dobre, ker so v jako dobrem stanju. Tam pa, ker so šele na novo napravljene, se ne utrdijo tako hitro. Seveda ni nekaterim župnikom všeč, da morajo svoje trebuške prevažati po cestah, kjer ne teče gladko in bi bilo pač prijetnejše voziti se, ko bi bil lep sninec. — Našemu župniku je težko ustreči, vsaj mu tudi župnišče ni všeč. On sedaj zahteva, da se mora vse obokano podreti in postaviti na traverse. In k temu naj prispevamo mi kmetje. Kako mi pridemo do teh krivično nam naloženih davkov. Vsaj imamo že tako dosti davkov, da komaj izhajamo. Župnikov trebušek pa vendar še lahko drže sedanji oboki in nikar naj se ne boji, da bi se podri. Zdromite se torej, kmetje, in ne pustite, da bi se Vam nalagali nepotrebni davki, ker je župnišče popolnoma dotro. Če pa hoče imeti župnik Karlin graščino, naj jo zida za svoj denar. Konečno naj še omenim, da imamo zelo nadarjenega kapelana. Prevzel je tudi cerkveno petje, katero je vodil poprej gospod učitelj R. On je pevce izvežbal v petju tako, da jih je bilo res veselje poslušati. Pri zadnjih volitvah pa, ko se menda gospod učitelj ni hotel udati župnikovemu terorizmu, je moral petje in orgljanje v cerkvi opustiti. In še celo pri cesarski maši župnik ni pustil, da bi bila pela šolska mladež, ako bi mu ne bil zadel na pravo struno. Na svidenje, g. urednik, oglašim se še pri priliki, da osvetim naše klerikalne klovnove, sicer pa ostajam Vaš —r.—

mного zanimala — za Minko in njene prijateljice se seveda ne ve.

In od tistega časa imajo v nekem mestecu glavo zamorca v grbu, za katero se pa sedaj tako mnogo zanimajo, kako in zakaj je prišel ravno zamorec v grb.

* * *

Pri mesarjevih so zibali krasno črnooko punčko. Teta Marijana so rekli, naj bo Lojzika, ker je sv. Alojzij patron čistosti, zraven so se pa spomnili: «Oh, saj so gospod Alojzi tudi imeli tega patrona, pa kako so bili lepi, kot njih patron in pobožni tudi —!» «Tako so bili čisti kot angelj. Nobene niso pogledali.» «Škoda jih je, škoda», so se oglašale druge tete in mislile, kdo v sorodstvu bi imel črne oči, kakor Lojzika, ker niti Minka niti Janez jih nista imela...

* * *

Gospod Aloisio je čez par let zopet prišel za nekaj časa in tudi k mesarju je šel.

Mesarica Mina je bila sama zgoraj pri Lojziki.

«No, ali ni lepa naša Lojzika?! Poglejte, gospod Aloisio, kake lepe črne oči ima kot —» «Vi» bi bila rada še rekla in komaj je še zamolčala.

«Kot oni v grbu», se je nasmehnil gospod Aloisio.

«Ah, vi porednež, saj ni črna kot zamorec —»

Sejan Talenkov.

Iz Cerkljan. (Kmetijsko društvo.) Kaka so taka, po gospodarski zvezi ustanovljena društva, se je že mnogo pisalo. Da pa se more pripetiti kaj takega, kar sledi spodaj, to pa presega že vse meje. Odstopivši odbornik I. K. je dobil naslednje obvestilo od odbora: »Kmetijsko društvo v Cerkljah (Zirklach) registrovana zadruga z omejeno zavezo. 2./1. 1901. L. S. Spoštovani! Kot član zgoraj imenovanga društva; Po sklepu zadnjega izvan rednega občnega društva z dne 17. novembra 1901 se Vam nalaga da imate zdolaj imenovani račun tekom 8 dni plačati pri podpisanih ali pri predsedniku ali pri poslovodju. Ako bi tega radovoljno po imenovanem roku ne vplačali se Vas primora po društvenem zastopniku N. N. v Kranju.

Dan in leto	Blag. štev.	P r e d m e t	K	vin.
1901				
25./7.	91	Prošnja za vpis Vas kot odbornika v zadrugi register	155	
20./8.	98	Ponovljena prošnja kot zgoraj	463	
2./10.	147	Za razglas Vas v »Laib. Z.« kot zadr. odbornik	206	
30./12.	148	Dva vabila na občni zbor v »Slovencu«	408	
		Kazen, naloženo po občnem zboru	5	—
		Upravični delež, ki ga imate plačati	19	—
		Troški od izposojene Vam posode	—	60
		Troški tega računa	—	70
		Skupaj	3762	

Zanesljivo plačate v 8 dneh pri podpisanih

Fr. Podjed, predsednik.

Anton Podjed, poslovodja.

Stvar pa je bila sledeča: Meseca avgusta 1901 sta se imela voliti v odbor dva nova odbornika. Ker je pa takih težko dobiti, morajo predsednik in ostali odbor moledovati in prositi okrog, da dobijo odbornike. Prišla sta tudi predsednik Fr. Podjed in njegov brat k I. K., proseč ga, naj bi prevzel odborništvo. I. K. jima je pravil, da za to ni sposoben in sploh ne ve, kake dolžnosti in zaveze ima odbornik. Ta dva pa mu rečeta, da ne bo imel drugega opraviti, kakor kake dvakrat bo moral priti več v Cerklje. Na to pojasnilo se je I. K. izjavil: »Naj pa bo.« Dne 26. avgusta 1901 so prišli v Kranj in I. K. je z drugim odbornikom podpisal pravila in prošnjo za trgovsko sodišče v Ljubljani. Ko se je pa vračal proti domu, se je sešel z bolj izkušenimi in učenimi gospodi v Cerkljah, ki so mu razložili, kake dolžnosti prevzame odbornik. I. K.-u je prihajalo vroče in takoj drugi dan je napravil odpoved na trgovsko sodišče kot odbornik. Vesel tega, ker je odložil odborništvo, počastil ga je odbor z zgoraj navedenim računom. Kako pride I. K. do poravnave tega računa, nam je neumljivo. Nista li predsednik in njegov brat zakrivila, ker mu nista razložila, kake dolžnosti, da si s tem naloži na ramena. In ko bi bila to storila, bi on nikdar ne bil sprejel odborništva, ker mu preveč smrdi sir, katerega vozijo na njive. Največja predrznost pa je to, da si občni zbor dovoli kakega odstopivšega odbornika ali člana kaznovati z globo 5 K. Tu vprašamo odbor na podlagi v naših rokah se nahajajočih pravil: Kje je občni zbor opravičen kaznovati kakega odstopivšega odbornika ali člana? Kje to predpisujejo pravila? Ne čudimo se torej, če člani kar trumoma odstopajo, ker odbor tako protipravilno postopa. Tako se torej skrbi za napredek kmetijstva! Tu imate, kmetje, izgled kaka so kmetijska društva, osnovana po ožlindrani gospodarski zvezi. — (V roke nam je došel včeraj sličen račun, glaseč se na J. Z. na Brnikih od ravnostega kmetijskega društva. Ta slavni Podjed, ki podjeda korenine cerkljanskim kmetom, je pa tudi izboren knjigovodja, česar smo se pretečene dni prepričali. Čemu nam je treba trgovske šole, ako se pri gospodarski zvezi v par dneh izuče tako čudoviti knjigovodje. Op. uredn.)

Iz Škofje Loke. V nedeljo 19. t. m. se je vršil prvi občni zbor tukajšnje okrajne hranilnice in posojilnice. Mnogostevilna udeležba je pokazala, da se ljudstvo zanima za to potrebno društvo. Saj so pa tudi uspehi, katere je dosegla hranilnica v dobi enoletnega obstanka,

docela povoljni. Zborovanje je otvoril predsednik, gospod župan Lovro Sušnik. Pozdravil je s pristržnimi besedami navzočnike in se zahvalil načelnstvu in članom nadzorništva za vstrajno sodelovanje. Podpredsednik gospod Ivan Mali je kaj obširno in temeljito poročal o delovanju hranilnice. Poročilu povzamemo samo tole: Hranilnica je prejela v minulem letu 471.422.75 kron in izdala 449.955.41 K, torej znaša skupni denarni promet 921.378 kron 16 vin. Deležnikov je šlo društvo v preteklem letu 133, in sicer 47 glavnih in 86 onih, ki so vplačali po 2 K vstopnine. Čisti dobiček znaša 267.70 K. Poročilo g. podpredsednika se je v zelo zadovoljstvom na znanje. Zatem je sledil razgovor o remuneraciji načelnštva. Po kratki debati se dovoli načelnstvu 500 kron nagrade. To svoto pa je odstopilo načelnstvu v dobrodelne namene, in sicer: gg. Homan Anton, Košir Janez, Lavrič Lev, Mali Ivan in Žigon Matej so odstopili svoje deleže v korist tukajšnjemu vodovodnemu društvu; gg. Sušnik Lovro in Guzelj Josip sta odstopila njima določen delež tukajšnji hranilnici in posojilnici. Po daljši debati je sklenil občni zbor čisti dobiček razdeliti takole: 1000 K se je določilo za rezervni fond, vsem deležnikom se izplača 5 odstotna dividenda, 100 K se podeli tukajšnjemu olepševalnemu društvu, ostanek, približno 400 K, dobi vodovodno društvo. V novi odbor so bili voljeni z vzklikom sledeči gospodje: Lovro Sušnik, načelnikom; Ivan Mali, njegovim namestnikom; Guzelj Josip, Homan Anton, Košir Janez, Lavrič Lev in Žigon Matej, članom načelnštva — vsi posestniki in trgovci v Škofji Loki. Članom nadzorništva so bili izvoljeni gg. Franc Kašman, trgovec, Niko Lenček, c. kr. notar in Franc Pápa, nadučitelj. Posebnih samostojnih predlogov ni bilo. Izpregovorilo se je še par krepkih besedi, na kar je predsednik zaključil zborovanje. — — Peti redni občni zbor tukajšnjega olepševalnega društva se je vršil v sredo 15. t. m. v gostilniških prostorih gospe Apolonije Deisinger. Predsednik, g. učitelj Julij Flis je pozdravil navzoče v primernem nagovoru. Njegovemu poročilu povzamemo sledeče: Društvo je šlo v minulem društvenem letu 9 ustanovnikov, 74 domačih in 28 tujih članov, skupaj torej 111 članov. Blagajnik, g. lekarnar Ervin Burdych je poročal, da je imelo olepševalno društvo 300.43 kron dohodkov, stroškov pa 264.65 K, prebitek znaša torej 35.78 K. Novi odbor se je izvolil z vzklikom in se je konstituiral takole: učitelj g. Julij Flis, predsednik, c. kr. deželnosodni svetnik gosp. Franc Mikuš, podpredsednik, lekarnar g. Ervin Burdych, blagajnik, gg. Sušnik Lovro, župan in Lavrič Lev, trgovec, odbornika. Olepševalnemu društvu je bilo stavljenih več samostalnih predlogov, katere bo skušalo tisto po možnosti izvršiti.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Današnje številko smo poslali samo onim, ki so poslali naročnino.

Novoporočeni knežji par Windischgrätz. Dne 23. t. m. se je — kakor že omenjeno — vršila poroka hčerke pokojnega prestolonaslednika Rudolfa, nadvojvodinje Elizabete Marije s knezom Otonom Windischgrätzom. Tisti dan opoldne sta visoka poročenca nastopila ženitovanjsko potovanje. Izvolila sta si med drugim tudi naš divni Bled, kjer ima oče ženinov svojo vilo in kjer mislita ostati do 31. t. m. Minuli teden sta dospela na Bled. Ob tej priliki se nam piše odondot: Naše letovišče se je praznično obleklo, da dostojno počasti in sprejme Nj. ces. in kr. visokost nadvojvodinjo Marijo Elizabeto z njenim poročencem knezom Otonom Windischgrätzom. Vse hiše so bile v cesarskih in narodnih zastavah in lučicah. Pred pošto je stal slavolok, obstoječ iz dveh piramid, na katerih je gorelo brez števila lučic, na piramidah so bili obešeni habsburški, cesarski, hišni, Windischgrätzov in deželni grb ter polno lampijonov. Od pošte do grada — 1 km daljave — je bila ob obeh straneh napeta žica, na katerih je bilo obešenih po dva metra narazen tisoč rdečih lampijonov. Domači gasilci so stali ob potu in delali častni špalir. Visoka novoporočenca, ki sta se pripeljala ob 10.36 z dvornim vlakom v Lesce, je po-

zdravil na kolodvoru okrajni glavar, potem sta se odpeljala v odprti kočiji z dvema paroma konj na Bled. Tu je pričakovalo nebroj ljudstva ob cesti, ki ju je živahno pozdravljalo. Odpeljala sta se naravnost v grad. Posebnega sprejema ni bilo. V soboto dopoldne ob enajstih ju je pozdravil naš župan gospod Peternel z dvema odbornikoma v narodni gorenjski noši v gradu. V soboto zvečer ob sedmih bo bakljada in serenada. Domači gasilci z gorjanskimi in belskimi bodo nosili lampijone in baklje. Naši pevci in pevke pa bodo zapeli pred gradom štiri pesmi. V nedeljo popoldne ob štirih pa napravijo v proslavo poroke šolski otroci blejski koncert in deklamacijo. Bog živi novoporočenca še mnoga leta!

Vodovodno vprašanje za Kranj in okolico. C. kr. okrajno glavarstvo je z odlokom od dne 22. t. m. št. 926 obvestilo kranjsko občino, da je o. kr. poljedelsko ministrstvo z odlokom od dne 28. decembra 1901, št. 24.554, odobrilo vodovodni načrt za Kranj in okolico ter obljubilo za enkrat prispevati 40 odstotkov k vsem skupnim stroškom. Ta prevažna novica mora pač razveseliti vsakega, komur je resnično ležeče na napredku Kranja in njegove bližnje okolice. Z navedenim odlokom c. kr. poljedelskega ministrstva je zagotovljena zgradba kokrškega vodovoda, ki bo za Kranj in okolico v narodnogospodarskem oziru neizmerne pomena.

Obrtniki, na noge! Jutri v nedeljo se vrši občni zbor mojstrske zadruga za kranjski sodni okraj. Na nam povsem neumljiv način izkušajo nekateri zanesli politiko v to zadrugo. Pripravljalni odbor te zadruga priporoča kot edine kandidate naslednje gospode: Ivan Wohlgemuth, sedlar v Kranju, predsednik; Ivan Jagodic, slikar in fotograf v Kranju, podpredsednik. Odborniki so: Jožef Bučar, pek; Konrad Čadež, pek; Anton Engelman, nožar; Franc Eržen, krojač; Anton Kummer, pek in gostilničar; Ivan Primož Lampret, tiskar; Alojzij Pečnik, klobučar; Ivan Potočnik, čevljar; Josip Pretnar, trgovec; Franc Rakovec, čevljar; Hinko Suttner, urar, in Anton Šinkovec, vrvar — vsi iz Kranja. Namestniki: Alojzij Götzl, sobni slikar v Kranju; Franc Jezeršek, mesar v Kranju; Primož Košnik, zidarski mojster v Britofu pri Kranju, in Jožef Šifrer, mizar v Zgornjem Bitnu. Mojstri, ako volite zgoraj imenovane kandidate v odbor, tedaj ste lahko prepričani, da ste poslali v odbor može, katerim sme vsak pošten obrtnik zaupati. Prosimo Vas, da složni in edini oddaste svoje glasove edino le tem kandidatom.

Pripravljalni odbor.

Volitev v mojstrsko zadrugo. Iz obrtniških krogov se nam piše: Jutri je volitev odbora novoustanovljene mojstrske zadruga za Kranj in okolico. Odkrito priznamo, da nam potrjena pravila ne ugajajo. Vsekako bo treba tista prenarediti in delokrog zadruga omejiti samo na rokodelstvo. Vsekako pa hočemo jutri v odbor voliti može, katere priporoča pripravljalni odbor. Zagotovilo imamo, da se vsi kandidatje strinjajo v tem, da bo takoj po občnem zboru treba predelati pravila v zgoraj navedenem smislu. Kakor vedno, hočejo zopet nekateri delati zgago. V včerajšnjem »Slovencu« priporočajo svoje kandidate. Le preberite imena in vsak bo vedel, »kam pes taco moli«! Oni hočejo v zadrugo zanesi politiko in polagoma zadrugo ugonobiti, kakor sami kar javno pripovedujejo. Tovariši! udeležimo se tedaj jutrišnje volitve in izvolimo v odbor može, katerim se bo brez skrbi lahko zaupal združni denar in ki so pripravljeni pravila spremeniti tako, da bo mojstrska zadruga res opora tlačnemu obrtniku. Več obrtnikov.

«Slovenski List» pere . . . V drugi številki »Gorenjca« smo napisali v uvodnem članku članku svoje mnenje o delovanju naših slovenskih škofov in kardinala v zadevi slovenskega vsehilišča. Zadnja številka »Slovenskega Lista« pa hoče pobiti v notici naše mnenje, češ, da je ljubljanski škof silno vnet za univerzo. (O drugih slovenskih škofih in o kardinalu ne upa niti omeniti.) In da svojo namišljeno resnico podkrepí, piše »Slovenski List«: Komu ni znan knezoškofa dr. Jegliča klic z okna: »Živelo slovensko vsehilišče v Ljubljani!« Lojalno potrdimo to

dejstvo, ki pa je začetek in konec vsega škofovega sodelovanja pri tej akciji. Tako sodelovanje je pa kaj po ceni. Skozi okno vpiti zna vsak, toda če vsi Slovenci vpijemo z oken, zato se ne bo vsehiliška zadeva premaknila niti za las v naš prid. Tudi ne, če sam kranjski dekan iz lin zvonika župne cerkve zakliče: Živelo slovensko vsehilišče! »Slovenski List« naj se lepo potolaži in naj deluje pri svojih »hogovih« v Gorici, na Krku, v Ljubljani in Mariboru, da bodo kaj storili, zaslužno pohvalo jim bomo dolžni tako, kakor vsak drugi. Dokler pa stoje zadeve tako, kakor so nam znane, moremo in moramo le ponavljati še enkrat, kar smo pisali. Pisec teh in onih vrstic bode med prvimi, ki bodo zatrobili slavo vsem boriteljem za slovensko vsehilišče, pa naj bodo tisti brez zakrivljene palice, ali pa z zakrivljeno. Taka je naša pamet, četudi jo ima Hribovski.

«Gorenjskega Sokola.» VII. redni občni zbor se je vršil ob mnogobrojni udeležbi članov in prijateljev društva v soboto 19. t. m. v gostilniških prostorih P. Mayrjevih. Starosta brat Ciril Pirc otvori zborovanje in pozdravi navzoče. Kaže zlasti na dve dejstvi, ki označujeta napredek »Gorenjskega Sokola« v pretekli družbeni dobi: preselitev v nove društvene prostore in ustanovitev društvene knjižnice. S pridobitvijo prostorne, vsem zahtevam ustrezajoče telovadnice se je položil pravi temelj resni in sistematični telovadbi. Še v nobenem letu se ni toliko telovadilo. Postavila se je vrsta vajencev in tako skrbelo za čvrst naraščaj. V tem pogledu gre vsa zahvala vrlemu vaditeljskemu zboru, ki se sme ponašati z najlepšimi uspehi. Prevažen korak za izobrazbo svojih članov je napravil odbor z ustanovitvijo društvene knjižnice. Nekaj knjig je nakupil odbor sam, večinoma so jih pa darovali člani in prijatelji društva. Knjižnica šteje že okrog 600 zvezkov. Sokoli so izredno marljivo segali po čitivu in s tem dokazali, da je bila knjižnica za društvo živa potreba. Spominja se važnejših dogodkov, tako zlasti lepo uspelega izleta v Zabnico. Zahvali se čitalniškemu pevskemu zboru in tamburašem bralnega društva za sodelovanje pri sokolskih veselicah. Konečno omenja, da je odbor moral radi nesramnih napadov na »Gorenjskega Sokola« v »Slovenskem Listu« iskati zadoščanja pred sodiščem. Z željo, da bi se občni zbor vršil v prospeh »Gorenjskega Sokola«, zaključi starosta svoj nagovor. — Tajnik brat Janko Sajovic poroča, da ima društvo čez 120 članov. Odbor se je posvetoval v 9 sejah. Sokoli so nastopili štirikrat v društvenih opravah. Društvo je priredilo dva izleta (sv. Jošt, Zabnica), jourfixe in skupno z bralnim društvom plesni venček. Poda obširno poročilo o delovanju vaditeljskega zbora in o poslovanju v društveni knjižnici. — Blagajnik brat Ivan Jagodic poroča, da je imelo društvo dohodkov 862.79 K, stroškov pa K 1045.68. Radi preselitve in uredbe novih prostorov nastali primankljaj se je pokrila iz rezervnega, ravno v ta namen naloženega zaklada (K 176.56), tako da znaša pokritje za 3.67 več, kakor potrebščine. — Pregledovalcem računov se določita vzklikom brat Ivan Pirc in brat Rudolf Strnad. — Na to se izvoli po listkih soglasno starostom brat Ciril Pirc in podstarostom brat Vinko Majdič. Na predlog brata Josipa Weinbergerja se vzklikom iznova izvoli dosedanji odbor, ker pa brat Janko Pollak izjavi, da ne more prevzeti odborništa, se namesto njega izbere odbornikom brat Gašper Eržen. — Po zaključnih besedah brata staroste se je razvila lepa prosta zabava. Kreпки govori so se vrstili s petjem čitalniškega pevskega zbora in z udarjanjem tamburaškega zbora bralnega društva.

Občni zbor »Slovenskega bralnega društva« v Kranju se vrši v nedeljo dne 26. t. m. ob poldveh popoldne v društvenih prostorih. Takoj po občnem zboru se vrši zrebanje za časopise. Vabijo se vsi člani k polnoštevilni udeležbi.

V Spodnjih Dupljah pri Tržiču je v ondotnem župnišču odnesel kajzar Jožef Rant iz Spodnjih Dupljan razne stvari, kakor pomaranče, smodke, polovico kolača in listnico s 4 K. Tatu so izročili sodniji v Tržiču.

V budgetnem odseku je govoril baron Schwegel za premeščenje okrajnega glavarstva iz Radovljice na Bled,

Srečolov z 2000 srečkami je dovolilo ministrstvo gasilnemu društvu v Poljanah nad Škofjo Loko, s 500 srečkami pa splošnemu bolniškemu in podpornemu društvu v Trzinu.

Na Bledu je minulo soboto nenadoma umrl on-dotni hotelir Lujzinih toplec Valtriny.

Zmrznil je 13. t. m. na polju blizu Senčurja hlapec Jože Blaž, ki se je prejšnji dan precej napil, tako da je na potu domov obležal.

Srečkanje s 400 srečkami je dobilo gasilno društvo v Mošnjah pri Radovljici.

V Tacnu pod Šmarno goro je nastal dne 15. t. m. prepir, ko so vozili les. Nek hlapec je sunil z nožem Janeza Kepica v prsi. Rezilo se je zlomilo in obtičalo v rebrih.

Volitev občinskega odbora. Pri volitvi občinskega odbora dne 13. t. m. za občino Ovshe je bil voljen županom Ant. Pogačnik, posestnik v Podnartu, Peter Sitar na Mešačah, Josip Pogačnik v Podnartu in Jože Varl s Črešnjice pa občinskim svetovalcem.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi jutri v nedeljo dne 26. t. m. plesno veselico z veseloigro «Lokavi snubač». Začetek točno ob polosmih zvečer. Vstopnina za člane 40 vin. Odbor.

Predpustne veselice. Slovensko bralno društvo v Trzinu napravi v soboto dne 1. februarja predpustno veselico v zgornjih prostorih gospoda A. Perneta. Začetek ob osmih zvečer. Vstopnina za ude 20 vin., za neude 40 vin. — Pri Katrineku v Lescah se vrši plesna veselica v nedeljo 2. februarja ob treh popoldne. — Lovci na Praprotnem prirede dne 29. t. m. veselico pri kazini.

Vihar na Gorenjskem. Iz Mojstrane se poroča, da je bil na Gorenjskem od 16. na 17. t. m. strahovit veter, ki je zlasti v Radovni povzročil veliko škodo. Podrl je mnogo dreves in raztrgal jako mnogo streh, kmetu Pesnjaku je hišo kar odkril. Pri tovarni v Mojstrani je eno streho popolnem razdjal, tako da je samo tukaj 300 K škode. V Radovni je veter odnesel deske več sto korakov daleč od hiš. Vsa škoda je precej znatna.

Na Kranjskem sploh.

Dr. Evgen Lampe, urednik «Slovenca», katerega izdajajo nekateri ljubljanski duhovniki, se bo moral vsled razzsodbe graškega nadsodišča pokoriti tri mesece v zaporu, ker je ljudem kradel čas. V Ljubljani so ga sicer obsodili na 1000 K, a nadsodišče mu je kazen zvikišalo.

Križem sveta.

Osebna vest. Profesorjem v Beljaku je imenovan gospod Viktor Dolenz iz Budjeovic. Gospod Dolenz je rodod iz Kranja.

«Celjski Sokol» napravi maskarado na pustno nedeljo, dne 9. februarja t. l. v zgornjih prostorih «Narodnega doma» v Celju.

Strašna nesreča se je pripetila v neki vasi blizu Rojana. 18letna Ana Antončič, ki je bila že dlje časa bolna, je vstala s postelje, da si vzame z ognjišča zanjo pripravljeno juho. Revica pa se je v tem zgrudila na tla, padla na ognjišče in se na njem popolnoma sežgala. Mati nesrečnice, ki je pozneje tja došla, je znorela.

V Mostah na Oeskem se je v ondotnih premogokopih pripetila velika nesreča. Voda je udrila v jame tako naglo, da se večina tam delajočih rudarjev ni moglo več rešiti. Utonilo je 44 rudarjev, večinoma oženjenih mož. Zalost med zapuščenimi vdovami in otroci, 83 po številu, je zelo velika. Cesar je zanje daroval 10.000 kron. Tudi od drugod jim dohajajo darovi.

Darila.

Upravištvu našega lista je prejelo:

Za družbo sv. Cirila in Metoda 6 K 42 vin. na Nandetovi poroki nabral Joško Peharec z licitacijo «cokljice».

Na račun se odda na Gorenjskem na deželi stara gostilna

tik velike ceste, na dobrem prostoru, pripravna za delavnega in spretnega rokodelca, kakor krojača ali šiviljo.

Kje? pove iz prijaznosti upravištvu «Gorenjca». 10—2

Tedenski sejem v Kranju dne 20. t. m.

Prignalo se je 286 glav goveje živine, 2 telet, 53 prasičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 8-75, prosa K 6-50, ovska K 7-50, rži K 7-50, ajde K 6-75, ječmena K 7-50, krompirja K 1-80, fižola (ribniški) K 8—, mandaloni 6—, koks 8—, navaden rdeč 7—, zelea 7—.

Dve sobi s kuhinjo in kletjo se odda takoj. — Več se izve v upravištvu «Gorenjca». 7—4

Razprodaja vina

lastnega pridelka

črnega in belega po nizki ceni.

FRANC ZOHIL

6—3

doma iz Žminja v Istri

stanuje v hotelu «Nova pošta» v Kranju.

Ženitna ponudba.

Učitelj, 27 let star, rezervni častnik, velike postave, želi se poročiti z izobraženo, pobišno in ako mogoče muzikalično gospico od 18 do 25 let in s premoženjem od 4000 gld. naprej.

Samo resne ponudbe naj se pošljejo pod «Takoj 1902» v Maribor 1 poste restante.

12—2

Veliko posestvo

na Poljšici pri blejskem jezeru, obsegajoče njivo, travnike, gozde (31 oralov) kakor tudi gospodarsko poslopje z vsem skupaj

se iz proste roke prodaja.

Več se izve pri lastniku BLAŽU AMBROŽIČU na Poljšici št. 8 pri blejskem jezeru. 16—1

Več sto centov sena in detelje

ima na prodaj

grad Golnik

pri Trzinu.

17—1

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam

da sem prevzel v hiši gospe Marije Preučeve (na Podrtini) v Kranju

zalogo Puntigamskega piva.

Priporočam se slavnostaistemu, zatrjujoč vedno točno in solidno postrežbo z odličnim spostovanjem

18—1

Karol Petrič.

Stanovanja

se oddajo zunaj mesta Kranja s sobo, kuhinjo ali z dvema sobama in kuhinjo, oziroma tudi meblirane sobe mesečno. — Tudi se prodaja lepa oprava iz trdega lesa, poltirana, za eno sobo, skoro nova. Kje? se izve v upravištvu «Gorenjca». 19—1

Naprodaj je pri ANTONU MUROVCU v Radovljici

glasovir, še v dobrem stanu, 6 1/2 oktav, slonova klaviatura, in dve harmoniki (nemška klaviatura in kranjska), obe z 12 basi, tudi jako dobre in po nizki ceni. Glasovir 100 gld., harmonika (kranjska klaviatura) 50 gld., druga 38 gld. 11—2

Hiša popravljena (zraven spada polje z 12 merniki posetve, gozd, zasajen vrt) se prostovoljno proda.
Več se izve na Hujah pri Kranju št. 1

15-1

Podpisani sem prevzel

gostilno pri „Finfarju“ v Škofji Loki.

Priporočam se sl. meščanstvu škofoškemu, kakor tudi občinstvu selške in poljanske doline, ker bošem točil pristno pijačo in oddajal ukusna jedila po nizkih cenah, zagotavljajoč najboljšo posrežbo.
Z odličnim spoštovanjem

8-3

Lovrenc Oblak, gostilničar.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109-31

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Andrej Boucon

159-20 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSTNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

**Železnato
vino**

**krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

**LEKARJA
Piccoli - ja
v Ljubljani.**
Dobiva se v lekarnah

Edina
zaloga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
«pri Angelu»
Ljubljana
dunajska cesta.

Pol-litrška steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL
PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje
166a-19 znesek po poštnem povzetju.

Stanje hranilnih vlog:

1,100.000 K.

Rezervni zaklad:

nad 31.000 K.

37

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega.

20-1

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici št. 41

priporoča slavn mu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih ==
oblek ==

za gospode, uradniških uniform, salonskih,
turistiških in kolesarskih oblek, havelokov,
zimskih sukenj itd. za zimsko sezono.

Različno blago, in sicer najmoderneje je vedno
14-1 v zalogi.

Nekoliko kapljic

160-10

Maggi's za
zabelo

podeli juhi, bouillon, polivki, sočivju nepričakovano
dober okus.

Dobiva se v Kranju pri FRANCU DOLENCU.

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

3-2

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Citre

Umlaufova šola in več skladb se proda po ceni
50 gld.

Več se izve v upravnistvu «Gorenjca». 16-1

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“. 1—4

**Zaloga vsake vrste
pokritih in nepokritih
voz, landaverjev i. t. d.**

Vsled dogovora se jemljejo tudi stari vozovi v
protiračun.

Prevzema posamezna dela

kolarsko, kovaško in sedlarsko

proti jamčenju po nizki ceni.

Sprejme se več

potočnikov in učencev.

PETER KERŠIČ

Šiška pri Ljubljani.

188—14

**Glinaste peči,
štedilnike, banje**

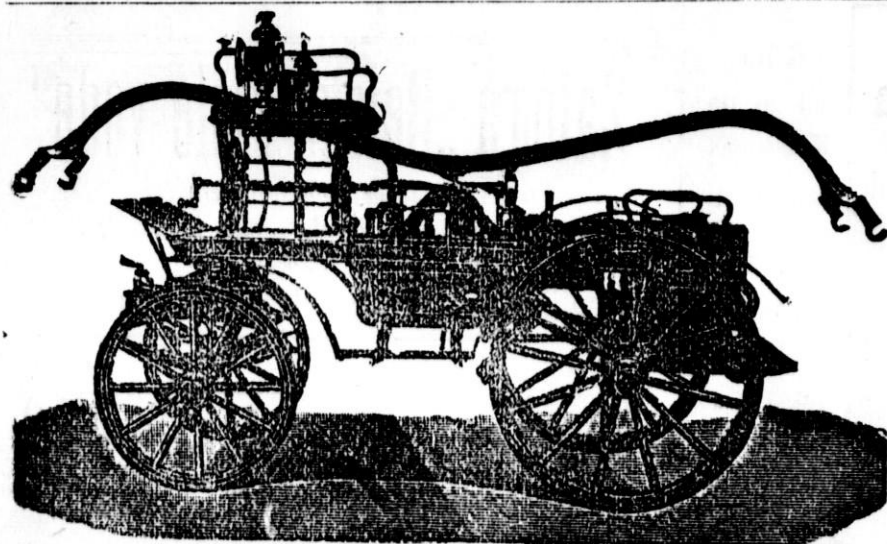
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepežne in cene
priporočila prva in največja

tovarna

**pečij in glinastih izdelkov
August Drelse**

73—38

v Ljubljani.

**Hočete kupiti prav
dobro slamo-
reznico ali gepelj?**

108—30

Obrnite se na skladišče

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)
kjer vselej dobite tudi najboljše mlatilnice, čistilnice
za žito, mlince za žito in sadje, reporeznice, brane
za travnike in stroje drugih vrst, posamezne dele in
klinje. Trambe za vodo in gnojnico, cevi za vodvode,
se tukaj dobijo najceneje.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
registrowana z nemčijano zavezo
pisarna na kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
— obrestuje po 4 1/2 % —
od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretrgalo.
139—22

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cavi in p-sov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop ulica 9
priporočila 13—1

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrazlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno-
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

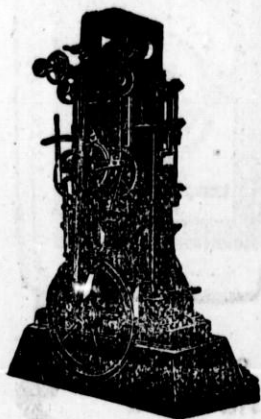
FRAN DETTER LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—21

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

G. Tönnies

Ljubljana 66—40

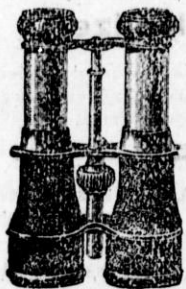
tovarna za stroje, železo
in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svojo veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnogradov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—42

Predtiskarija **FRANJA** Predtiskarija **MERŠOL**

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 158-19

Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago strugarskega izdelka,
97—35 kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Najcenejši in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-
reznic, mlatilnic, čistilnic, jekle-
nih plugov in sploh vse potrebšchine za
poljedelstvo. 69—40

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo,
traverze, železniške šine, kuhinjska oprava,
razno orodje za rokodelce i. t. d.

Tvrška R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani da je že popolnoma založena z

jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilil za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172—40

Spoštovanjem R. Miklauc.

Zaradi popolne

opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Puppo-tove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in
frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega
volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta,
moškega loškega in brnskega sukna, štrikanih
srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj
torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189-12

3-10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko gld. 4-50

7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko . . . 1-40

pisane lepe barhante 78 cm za 12—16 kr.

» flanele 78 » 20—22 »

» barhanste rute kos » 19 »

» žepne rute 3 »

cajga za cele moške hlače za komaj 52 »

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico
blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prnesti.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepene v najboljših kakovostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišč in kopelnih naprav od preproste do najfinije izvršbe proti jamstvu primerne, trpežne dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 114—30

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschlager, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl. 80—41 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana domača sredstva:

Dunajske želodčne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica 20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice, 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K.

Tinktura zoper kurja očesa in flaster zoper kurja očesa in trdo kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 steklenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri, 1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.

Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu 6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroji, obhajilna miza, ugrae na mirodvoru, obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d. 85—40

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Adolf Hauptmann

tovarna

53—45

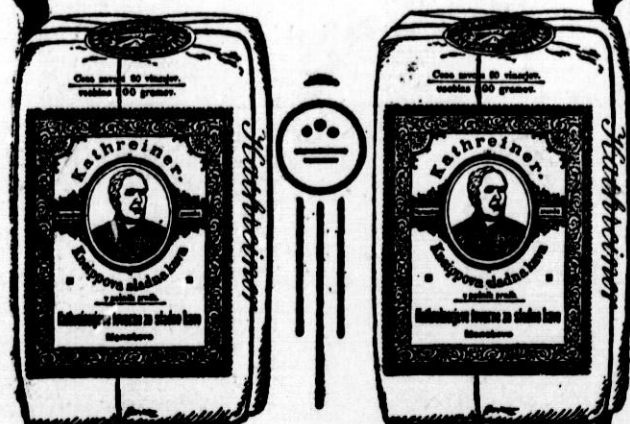
oljnatih barv, firnežev, lakov in hleja

— v Ljubljani. —

Ilustrovani cenik brezplačno in poštine prosto.

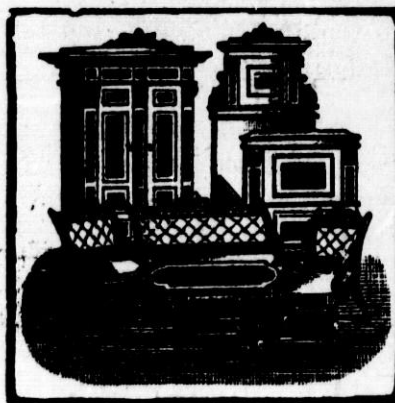
Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrť leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši šte. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

ovarna za modroce na peresa
n posteljno opravo, zaloga
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, nasloništcev, počti-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 54—42

po najnižjih cenah.

Cenike s 800 podobami pošlje
zastonj in poštine prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina

domača tovarna

cikorije,

figove kave,

kanditov,

kandiranega sadja

in konseru

priporoča priznano dobre in cene
svoje izdelke. 68—43

